

3 EU-wintertarwerassen

EH 0610 – KW 0603

Door: ing. H.W.G. Floot

Inleiding

Wintertarwe is één van de belangrijkste gewassen voor de Noordelijke kleigrond. Vooral in het Oldambt is wintertarwe de belangrijkste peiler voor het bedrijf. De opbrengst van de rassen is, naast enkele andere factoren als wintervastheid, ziekteresistentie en stevigheid, erg belangrijk.

Rassenonderzoek is dan ook van groot belang. Daarom is naast het onderzoek dat door SPNA wordt uitgevoerd voor de samenstelling van de rassenlijst, samen met LimagrainAdvanta, Robertus, Barenbrug en Innoseeds op de proefboerderijen Ebelsheerd en Kollumerwaard een rassenvergelijking opgezet met naast Nederlandse rassen, enkele buitenlandse rassen, die veelal op de EU lijst staan. Dit om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van deze rassen onder onze omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

	EH 0610	KW 0603
zaaidatum	18 oktober 2005	18 oktober 2005
voortvrucht	wintertarwe	pootaardappelen
grondanalyse	pH 7.4; CaCO ₃ 1.5; o.s 3.8; lutum 44; afslib. 61-70%; PAL 63; K-getal 23; 78 mgK/kg	pH 7.5; CaCO ₃ 7.6; o.s 3.3; lutum 22; afslib. 30-37%; PAL 48; K-getal 20; 78 mgK/kg
N-min 0-100 cm	16 jan. 28 kg N	27 jan 60 N
bemesting	27 febr. 134 kg/ha N 8 mei 60 kg/ha N 30 mei 27 kg/ha N	16 maart 100 N 12 mei 67 N
groei regulatie	2 mei 1 l/ha CCC 11 mei 0,75 l/ha CCC	25 apr. 1 l/ha CCC 2 mei 0,75 l/ha CCC
onkruidbestrijding	4 nov. 4,5 l/ha Isoproturon 10 mei 0,5 MCPP + 1 MCPA + 0,5 Verigal	11 apr. 3 l/ha Azur 2 mei 0,75 l/ha Starane
ziektebestrijding	17 mei 0,6 l/ha Proline 31 mei 1 l/ha Comet Duo	25 apr. 1 l/ha Daconil 500 2 mei 1 l/ha OpusTeam 2 juni 1 l/ha Allegro
insectenbestr.	31 mei 0,2 l/ha Decis	
oogstdatum	11 augustus	16 augustus

Aanleg en uitvoering

Ebelsheerd

De rassen konden half oktober onder droge omstandigheden gezaaid worden. Het zaaibed was erg droog en kluitig. Hierbij is uitgegaan van 375 zaden/m². Na het zaaien werd er ingewerkt met de rotorkoepel. Begin opkomst was rond 4 november. Deze was goed en regelmatig. Het gewas ontwikkelde zich in het voorjaar traag en bleef vrij kort. Er stond een goed en gezond gewas.

Kollumerwaard

Op dit proefveld is uitgegaan van 350 zaden/m². De opkomst was rond 30 oktober. Deze was goed en regelmatig. Er ontwikkelde zich een goed en gezond gewas. Er trad een mangaan tekort op. Op 24 april werd 1 l/ha Mantrac toegediend.

Resultaten

Voor de Ebelsheerd zijn in tabel 1 de waarnemingen en de zaadopbrengst in kg/ha en in relatieve cijfers vermeld. De opbrengst was erg goed en varieerde tussen de rassen van 11,2 tot 12,4 ton/ha. Er was geen legering van betekenis.

In tabel 2 staan de resultaten van Kollumerwaard en in tabel 3 zijn de relatieve opbrengsten vermeld van de Ebelsheerd en de Kollumerwaard over de laatste jaren.

Tabel 1: Stand voor de winter, ontwikkeling (25/4), lengte, stand (6/7), aren/m², zaadopbrengst in kg/ha en relatief, eiwit en hl gewicht op de Ebelsheerd

ras	stand	ontw.	lengte	stand	aren/m ²	kg/ha	rel	eiwit	hl
Alchemie	6.7	5.7	74	7.7	593	11602	97	11.5	72
Apache	8.0	6.0	70	6.5	667	11218	93	11.7	74
Boomer	7.7	6.3	78	7.7	650	12165	101	11.6	74
Ceb.0412	8.0	8.0	81	7.5	590	12060	100	12.9	75
Claire	8.0	6.0	81	9.5	597	12426	103	11.3	73
Dekan	7.3	7.3	78	8.5	593	11843	99	11.6	75
Drifter	7.3	7.0	81	7.7	503	12060	100	11.7	74
Exsept	8.3	6.7	72	8.7	533	11744	98	12.2	74
Florett	6.7	7.0	73	8.0	713	12002	100	12.1	74
Samurai	6.3	6.7	77	9.0	553	12323	103	12.7	71
Skater	8.0	7.7	85	7.7	603	12432	103	11.1	74
Tataros	8.3	7.3	86	8.0	563	12153	101	12.0	75
Zebedee	7.7	6.3	74	8.0	610	12213	102	11.1	71
lsd	1.1	0.7	5	0.8	127	820	-	-	-
proefgemiddelde						100%= 12018 kg/ha			

Bespreking resultaten Ebelsheerd

Bij de uitzaai wordt rekening gehouden met het dkg van het zaaizaad, zodat voor ieder ras ongeveer hetzelfde aantal korrels (ca. 375 per m²) wordt uitgezaaid.

Voor de winter was de ontwikkeling van enkele rassen traag, dit is uitgedrukt in een standcijfer. Na de winter is een cijfer voor ontwikkeling gegeven. De lengtemetingen geven aan dat het gewas over het algemeen vrij kort is gebleven. Ziekten kwamen nauwelijks voor.

De opbrengst was goed. Gemiddeld 12 ton/ha. Tussen de rassen komen significante verschillen voor als het verschil in opbrengst groter is dan 820 kg.

De kwaliteit van de rassen was goed.

Kollumerwaard

Bij de oogst op 16 augustus kwam veel legering en schot voor (0= geen schot; +++ veel schot). Dit werd vooral veroorzaakt door de natte en warme weersomstandigheden.

Tabel 2: Vroegheid aar (7/6), lengte, aren/m², legering, schot, zaadopbrengst in kg/ha en relatief, valgetal, hl gewicht en eiwit in 2006 op de Kollumerwaard

ras	vroegh.	lengte	aren/m ²	legering	schot	kg/ha	rel	valge	hl	eiwit
Apache	9	81	715	8.7	0+	10530	102	248	72	12.5
Ceb.0412	7.3	89	457	7.7	++	10040	97	94	72	13.1
Claire	6	91	623	5.3	+++	11160	108	83	69	11.7
Drifter	5.7	97	545	6.7	0	10740	104	296	70	12.3
Skater	8	95	603	7.7	+	10190	98	180	70	12.3
Tataros	6.3	102	490	7.0	+	9490	92	102	67	12.1
lsd	0.2	4	77	2.4	-	830	-	43	3	0.7
proefgemiddelde						100%= 10360 kg/ha				

Bespreking resultaten Kollumerwaard

De ontwikkeling in het voorjaar was vlotter dan op Ebelsheerd, wat resulteerde in een langer gewas. Er kwam een lichte septoria aantasting voor, vooral bij de rassen Drifter en Apache. Bij de oogst kwam legering voor. Deze was vooral bij Claire duidelijk zichtbaar.

Het valgetal is een maat of er schot in de partij voorkomt. Schotvrije tarwe heeft een valgetal boven 220. Alleen Apache en Drifter waren in dit proefveld nog schotvrij.